

Handläggare: Riitta Sköld
Tfn: 08-508 09 307

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Förslag till förskoleplan för Stockholms stad – Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Norrmalms stadsdelsnämnd överlämnar stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Ulf Bergh
Stadsdelsdirektör

Yngve Lindström
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har lämnat ett förslag till *Förskoleplan för Stockholms stad* till samtliga stadsdelar för yttrande. Förvaltningen anser att den nationella förskoleplanen tillsammans med stadens integrerade ledningssystem och stadsdelens kvalitetssystem utgör ett fungerande verktyg för att uppnå de syften och de intentioner som anges i det remitterade förslaget. En förskoleplan utöver det nationella dokumentet och den av staden redan fastställda arbetsordningen skulle skapa oklarhet om hur den remitterade förskoleplanen förhåller sig till den nationella läroplanen och stadens styrning i övrigt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och stöd. Samråd har skett med utföraravdelningen och beställaravdelningens utvecklingsenhet. Förslaget till förskoleplan för Stockholms stad har skickats till stadsdelens samtliga förskolor och skolor för synpunkter. Fyra skriftliga och muntliga svar har mottagits. De inkomna synpunkterna sammanfattats i detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Förslag till Stockholms förskoleplan

Kommunstyrelsen har lämnat *Förskoleplan för Stockholms stad* till samtliga stadsdelar för yttrande(*bilaga 1*). I samband med att planen för Stockholms skolor fastställdes fick utbildningsförvaltningen i uppdrag att utarbeta en motsvarande plan för förskola. Det remitterade förslaget har utarbetats av utbildningsförvaltningens grundskoleavdelning tillsammans med en referensgrupp bestående av representanter från stadsdelarna.

Förskoleplanens roll enligt det remitterade förslaget är följande:

- Planen skall tillsammans med de nationellt fastställda målen i förskolans läroplan, vara styrande för stadens nämnder och förskolor. Den ska också så långt som möjligt vägleda kommunens familjedaghem och öppen förskola.
- Planen skall garantera föräldrars inflytande över sina barns förskolevistelse.
- Planen skall genom att prioritera vissa områden ange Stockholms stads politiska vilja för den kommunala förskolan.
- Förskoleplanen och skolplanen skall utgöra en helhet där förskoleplanen omfattar utbildningssystemets första steg.

Läroplan för förskolan (Lpfö-98) – det nationella dokumentet

Skolverket är sedan januari 1998 tillsynsmyndighet för förskolan. Förordningen om läroplan för förskolan trädde i kraft den 1 augusti 1998 (Lpfö 98). Läroplanen gäller för de förskolor som kommunen är huvudman för. Läroplanen skall styra förskolan och uttrycker därmed vilka krav staten ställer på verksamheten. I den nationella läroplanen formuleras även förskolans värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer. Läroplanen anger dock inte hur målen skall uppnås. Huvudmannen ansvarar för att förskolan ges förutsättningar att uppfylla läroplanens mål (*Lpfö 98*).

Stadens strategi för kvalitetsutveckling

Kommunfullmäktige fattade ett beslut i maj 1999 om en ny strategi för kvalitetsutveckling i staden. Strategin omfattar stadens samtliga verksamheter. Enligt beslutet skall kvalitetsarbetet integreras i den årliga budgetprocessen och stadens samtliga verksamheter skall omfattas av gemensamma kvalitetskrav:

- Att utarbeta åtaganden som tydligt beskriver vilken service som medborgaren/brukaren kommer att få.
- Att beskriva arbetssätt hur åtagandena ska uppfyllas och säkerställas.
- Uppföljning av hur åtagandena uppfylls, vilka resurser som krävs och vilket arbetssätt som leder till att målen uppfylls. Uppföljningen skall omfatta hur de politiska målen och kraven efterlevs och hur medborgarna upplever kvaliteten i servicen.
- Utveckling för ständig förbättring av verksamheterna.

Kvalitetsarbetet ingår som en del i stadens integrerade ledningssystem vars syfte är att knyta samman budget, kvalitetsstrategi, miljö- och upphandlingspolicy till ett sammanhållet system för styrning och uppföljning av verksamheterna.

Inkomna synpunkter

Synpunkter och kommentarer från ett **föräldraråd** uttrycker att

- planen saknar nyckeltal för barngruppernas sammansättning och storlek
- planen saknar nyckeltal för hur många barn i förhållande till antalet pedagoger det bör vara i en barngrupp
- planen saknar nyckeltal för hur stor kvadratmeteryta / barn som rekommenderas

Synpunkter och kommentarer från **förskolepersonal** uttrycker att det är önskvärt att förskoleplanen

- betonar vikten av föräldrarnas inflytande
- betonar att förskolan skall verka för öppenhet och för ett gott samarbete med föräldrarna
- betonar lekens betydelse för barnets sociala och känslomässiga utveckling
- betonar att *”stödet för barn med behov av särskilt behov bör utformas så att det befrämjar integration i gruppen. Stödet skall utformas i samråd med föräldrarna”*.
- betona vikten av att överlämnandet från förskolan till skolan måste fungera så att det gynnar barnet
- förtydligar *”Andelen förskollärare skall öka”*
- betonar att arbetslagets kompetens och professionalism har en avgörande betydelse för förskolans kvalitet
- kommenterar barn, datorer och IT i avsnittet *”Språk och kommunikation”*
- beaktar att resurserna är otillräckliga för att garantera modersmålsstödet
- beaktar att det är brist på utbildade förskollärare vilket påverkar kontinuiteten och kvaliteten negativt

De förslag på nyckeltal som inkommit från ett föräldraråd skulle kunna ingå i de generella åtagandena. Övriga synpunkter som inkommit är i linje med den nationella läroplanens riktlinjer och kan således ingå i enhetsspecifika åtaganden om förskoleenheten så anser.

Förvaltningens synpunkter och ställningstagande

I den nationella läroplanen formuleras förskolans värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer. Läroplanen anger dock inte hur målen skall uppnås. Huvudmannen ansvarar för att förskolan ges förutsättningar att uppfylla läroplanens mål (*Lpfö 98*).

En kommunal läroplan bör således redogöra för vilka generella förutsättningar som ges stadens förskolor samt om en speciell eller generell pedagogisk inriktning skall gälla. På detta sätt ger planen ramen för stadsdelarnas och enheternas åtaganden. Förvaltningen anser att det remitterade förslaget till förskoleplan för Stockholms stad inte uppfyller dessa premisser.

Den nationella läroplanens grundläggande värden, uppdrag, mål och riktlinjer är väl förankrade inom stadsdelens förskolor. Den nationella läroplanen tillsammans med stadsdelens kvalitetssystem ger förskolorna förutsättningar att utforma den egna verksamhetsprofilen och det pedagogiska innehållet så att det finns utrymme för mångfald som i sin tur ger föräldrarna möjligheten att göra medvetna val.

Enheterna redovisar i sina lokala verksamhetsplaner för hur läroplanens intentioner förverkligas, konkretiseras och utvecklas. Norrmalms kvalitetssystem som omfattar både styr- och uppföljningsprocesserna gör det möjligt för förvaltningen och nämnden att styra, stödja och följa upp förskolornas verksamhet både med tanke på den nationella läroplanens intentioner, stadens inriktningsmål och stadsdelens generella åtaganden.

Stockholms integrerade ledningssystem gör det möjligt både för staden och stadsdelen att ange prioriterade områden för den kommunala förskolan.

Förvaltningen anser att den nationella förskoleplanen tillsammans med stadens integrerade ledningssystem och stadsdelens kvalitetssystem är väl fungerande verktyg för att uppnå de syften som anges i det remitterade förslaget. En förskoleplan utöver det nationella dokumentet och den av staden redan fastställda arbetsordningen skulle skapa oklarhet om hur den remitterade förskoleplanen förhåller sig till den nationella läroplanen och stadens styrning i övrigt.

Bilagor

1. Förslag till förskoleplan för Stockholm, Kommunstyrelsens remiss
2. Barnchecklista